

Comissió
Europea

L'OPINIÓ DELS CIUTADANS SOBRE LA UE

Els europeus tenen
la paraula

ES TRACTA D'EUROPA
ES TRACTA DE **TU**

Participa en el debat

Justícia

Índex

02	L'OPINIÓ DELS CIUTADANS SOBRE LA UE
04	LA CONSULTA PÚBLICA SOBRE LA CIUTADANIA DE LA UE
05	Qui hi va participar?
07	Llibertat de circulació a la UE
11	Els ciutadans com a persones
15	Els ciutadans com a consumidors
19	Els ciutadans com a estudiants i professionals
29	Els ciutadans i la democràcia
33	Informació i ajuda en matèria de drets de la UE
35	La ciutadania europea i el futur de la UE
42	DIÀLEGS AMB ELS CIUTADANS
42	Debat sobre el futur d'Europa
43	Primeres idees

Comissió Europea – Direcció General de Justícia
ISBN original: 978-92-79-27170-1
doi original: 10.2838/90819

© Unió Europea, 2012
Reproducció autoritzada sempre que se'n citi la font

Traducció i edició en català: Representació de la Comissió Europea a Barcelona, abril de 2013

ISBN: 978-92-79-29451-8
doi: 10.2775/19427

L'edició catalana ha estat elaborada a partir de la versió anglesa

Imprès en paper reciclat

Escoltar els ciutadans

Després de vint anys de ciutadania de la Unió Europea (UE), hem avançat molt. Ara convé reflexionar sobre on ens trobem i sobre què ens ha d'ofèrir el futur. Els ciutadans esperen resultats d'Europa i, en el debat sobre el futur europeu, volen dir-hi la seva.

Per tot plegat, hem dedicat tot un any als que estan al cor del projecte europeu: els ciutadans. L'Any Europeu de la Ciutadania 2013 és una oportunitat per escoltar les persones i mirar de construir plegats la Unió Europea del futur.

La Comissió Europea ja hi està treballant: l'any 2012 va convidar els habitants de la Unió a expressar les seves experiències sobre els drets de la UE i les seves expectatives de futur. Era la consulta pública més gran que mai havia organitzat la Comissió i hi van participar gairebé 12.000 persones i organismes.

Però la cosa no acaba aquí: hem iniciat una sèrie de trobades amb ciutadans i ciutadanes de totes les professions i condicions socials. Es fa arreu de la Unió Europea, no només a les capitals, sinó també en altres ciutats. En cadascuna d'aquestes trobades, centenars de persones exposen quines són les seves expectatives a la Comissió, els parlamentaris i els membres dels governs nacionals i regionals.

En aquest document us presentem els resultats del procés de consulta i les primeres idees sorgides dels diàlegs amb la ciutadania. La Comissió els tindrà en compte per preparar l'Informe de Ciutadania 2013 i per dissenyar l'arquitectura futura d'Europa. Us animo a participar en el debat.

VIVIANE REDING

*Vicepresidenta de la Comissió Europea
Comissària de Justícia,
Drets Fonamentals i Ciutadania*

L'OPINIÓ DELS CIUTADANS SOBRE LA UE

Quan es tracta de la ciutadania i del futur de la Unió Europea, les persones de la Unió volen dir-hi la seva. Dues iniciatives estretament relacionades ho han permès i aquest document se'n fa ressò:

- La **consulta pública en línia sobre la ciutadania de la UE** de la Comissió Europea, que es va dur a terme del 9 de maig al 27 de setembre de 2012.
- Els **diàlegs amb la ciutadania** iniciats per la Comissió el 2012 per implicar les persones en l'àmbit local, al lloc on viuen, en un debat sobre el que els preocupa i sobre el que suggereixen per millorar Europa.

Si sou nacionals d'un país de la UE, sou ciutadans de la UE i la ciutadania europea —introduïda en els tractats de la UE fa vint anys— us ofereix drets específics segons la legislació de la UE, com ara:

- dret a **circular i residir lliurement** en el territori dels Estats membres;
- dret a **no patir discriminació** per raó de la nacionalitat;
- dret de **vot i d'elegibilitat** en les eleccions al Parlament Europeu i en les eleccions municipals de l'Estat membre en què residiu;
- dret a **acollir-vos**, en el territori d'un país tercer en què no està representat l'Estat membre del qual sou ciutadans, a la **protecció de les autoritats diplomàtiques i consulars de qualsevol Estat** membre en les mateixes condicions que els ciutadans d'aquest estat;
- dret a formular **peticions** al Parlament Europeu, a recórrer al defensor del poble europeu i també a adreçar-vos a les institucions de la Unió, i
- dret a organitzar o, juntament amb d'altres ciutadans de la UE, donar suport a **una iniciativa ciutadana per demanar nova legislació europea**.

Aquests són els vostres drets i convé que els tingueu en compte en el dia a dia perquè la Comissió Europea mira de facilitar-vos les coses.

El 2013 és l'**Any Europeu de la Ciutadania**, una oportunitat important per posar les persones en el centre del programa de la UE. Tenint en compte la informació rebuda de la ciutadania i que s'ha resumit en aquest document, al maig de 2013 es presentarà un **Informe de Ciutadania de la UE** amb noves iniciatives per promoure la ciutadania de la UE i superar els problemes que arrossegueu els ciutadans quan exerceixen els seus drets a la UE.

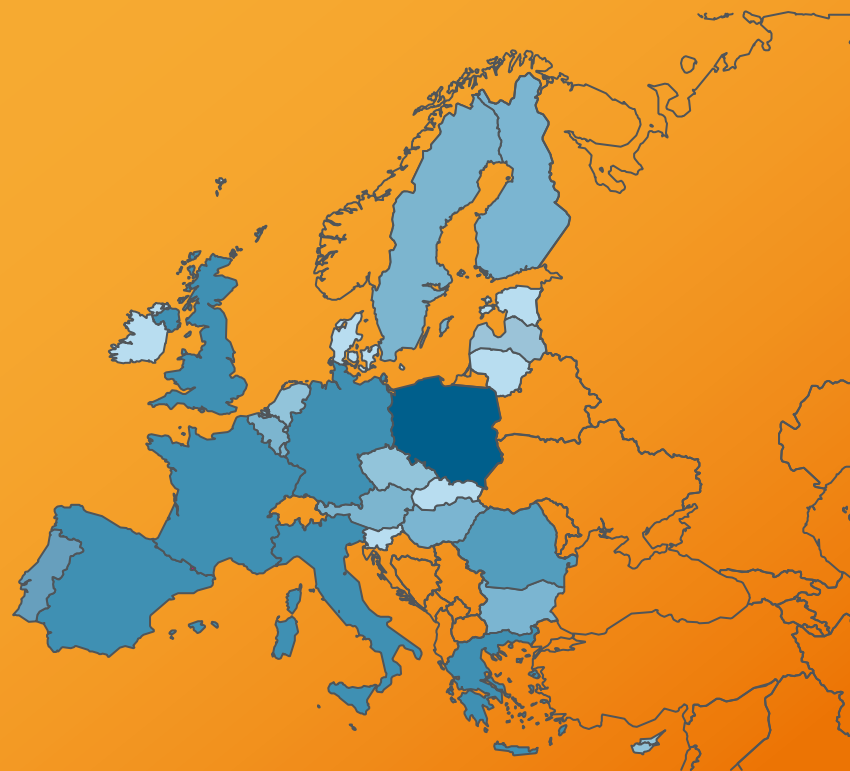
En la **consulta pública en línia**, es va veure que els ciutadans se senten molt identificats amb els drets de la UE, especialment amb la llibertat de moviment i els drets polítics. Els agradaria veure un veritable espai europeu en què poguessin viure, treballar, traslladar-se, estudiar i comprar sense haver-se d'enfrontar amb la burocràcia i la discriminació. També van afirmar, però, que encara hi ha molt de camí per recórrer. I és que encara hi ha problemes, sobretot en l'àmbit local, pel que fa al respecte dels drets com a ciutadans de la UE. En aquest sentit, es van fer algunes propostes i aquesta publicació reflecteix alguns dels punts esmentats. Per a més detalls, es pot consultar el document següent:

http://ec.europa.eu/justice/report_eucitizenship_consultation.pdf

La segona part d'aquest document tracta certes qüestions destacades del **diàleg amb els ciutadans**. Aquest diàleg continuarà obert durant l'Any Europeu de la Ciutadania, que portarà a les **eleccions europees** l'any 2014. Sens dubte, és una oportunitat per escoltar la ciutadania i mirar de construir plegats la Unió Europea del futur.

LA CONSULTA PÚBLICA SOBRE LA CIUDADANIA DE LA UE

Distribució dels enquestats per nacionalitat

Escala de 0% 18%

Qui hi va participar?

Quan es tracta de ciutadania europea, els europeus volen dir-hi la seva. Almenys **11.598 persones van respondre al qüestionari en línia.** Aproximadament un 98% eren persones físiques i l'altre 2% contestava en nom d'organismes o associacions. A més, la Comissió també va rebre 115 contribucions per correu electrònic, en un compte creat per a l'ocasió, i una tercera part d'aquestes respostes provenien d'organitzacions actives en el camp de la ciutadania de la UE.

La gran majoria dels participants individuals eren ciutadans i ciutadanes de la UE que residien a la UE (94%) i les diferents **nacionalitats** quedaven representades: els nacionals de Polònia eren el grup més nombrós (18%), seguits pels francesos, els italians i els alemanys (8% en cada cas). Si ens fixem en el **país de residència** dels participants, el patró és similar. El país que més apareix és Polònia (15%), seguit de França i Alemanya (8% cadascun).

El jove va demostrar força entusiasme en la participació en les enquestes. Dels participants, un 34% estava entre els 18 i els 30 anys, i un 33% entre els 31 i els 45 anys. De tots els enquestats, un 61% eren **homes**; un 35%, **dones**, i un 4% no va especificar-hi el sexe.

A més, **301 organitzacions van enviar respostes.** Algunes representen grups particulars, com ara treballadors, estudiants, joves o gent amb discapacitats. D'altres agrupen inquietuds o idees d'associacions membres nacionals o locals.

La consulta també va despertar l'interès dels **ciutadans de la UE que eren fora de la UE** (149 respostes) i de **no ciutadans de la UE** (154) que vivien a la UE (93, sobretot al Regne Unit, Bèlgica i Espanya) o fora de la UE (61).

Heu aprofitat mai la llibertat de circulació de la UE?

		Sí	No
Total		87%	13%
Edat	Menors de 18 anys	78%	22%
	18-30 anys	91%	9%
	31-45 anys	90%	10%
	46-65 anys		17%
	Més de 65 anys	80%	20%

Heu residit mai en algun altre país de la UE?

		Sí	No	NS/NC
Total		48%	49%	3%
Sexe	Homes	44%	54%	2%
	Dones	55%	43%	2%
Edat	Menors de 18 anys	15%	82%	3%
	18-30 anys	54%	44%	2%
	31-45 anys	51%	48%	1%
	46-65 anys	38%	59%	3%
	Més de 65 anys	48%	50%	2%

Llibertat de circulació a la UE

Gairebé nou de cada deu van contestar que sí que havien aprofitat la llibertat de circulació per la UE (87%): la meitat feia viatges per la UE més d'un cop l'any; un 3% feia algun viatge a un altre país dins la UE cada setmana, i un 1%, cada dia.

Principalment, aquests viatges es fan per **turisme (87%)** i per **feina (45%**, incloent-hi els trasllats diaris de la feina a casa), però els **consumidors (39%)**, els **estudiants (33%)**, els pacients que tenien algun problema mèdic (4%) i els **jubilats (3%)** també en fan ús. Les visites a la família, als amics i el servei militar s'esmentaven també entre les raons per a aquests viatges dins la UE. **Els joves són els que sembla que aprofiten més la llibertat de circulació**, sobretot per a tasques de voluntariat, feina, estudis i pràctiques. Estudiar a l'estranger és més habitual entre les dones (61%) que entre els homes (44%). Quant a la gent més gran, viatja sobretot per raons familiars o per temes immobiliaris. En general, els ciutadans de la UE fan servir el seu dret de llibertat de circulació, però alguns nacionals més que d'altres. Els belgues, els danesos i els francesos són els participants que més viatgen per la UE. En canvi, el 32% dels austríacs i dels txecs no han fet mai ús de la llibertat de circulació a la UE.

«Em van fer viatjar motius econòmics, però també hi havia un desig clar de viure en altres països i els ideals europeus.»

– Participant del Regne Unit

«Conèixer persones que m'oferiran idees i oportunitats diferents per aconseguir millors condicions de vida.»

– Participant d'Eslovàquia

Gairebé la meitat dels participants havia viscut en un altre país de la UE (48%).

En el cas de les dones, més de la meitat (55%). Per a la majoria de la gent que havia residit en un altre país de la UE, la seva estada havia estat inferior a un any (39%) i un terç hi havia estat més d'un any (33%). Algunes persones havien viscut fora del seu país durant cinc anys o més (17%) o més de deu anys (14%). Pel que fa als participants més joves, era més probable que haguessin viscut en un altre país de la UE.

Un de cada tres participants havia viscut més d'una vegada fora del seu país

(32%). En aquest sentit, les respostes són semblants en tots els països de la UE, tot i que alguns destaquen: el 39% dels francesos, el 34% dels letons i el 32% dels eslovacs assegura que ha viscut en un altre país de la UE en més d'una ocasió.

Si bé és cert que la llibertat de circulació és molt important per als ciutadans de la Unió, també és veritat que encara hi ha alguns problemes: **gairebé un de cada cinc participants deia que s'havia trobat amb algun problema a l'hora de viatjar a un altre país de la UE o a l'hora de viure-hi**, i els que tenen la residència en un altre país són els que més solen experimentar aquesta mena de dificultats (27%).

Els principals problemes comunicats són els següents:

- Procediments administratius molt llargs o poc clars (62%)
- Personal de les administracions locals que desconeix els drets de la UE (47%)
- Ciutadans que no coneixen prou bé els seus drets com a ciutadans de la UE (19%)

«En alguns municipis, el procés per aconseguir el document definitiu és molt llarg. Tot el procés és llarguíssim i s'hauria d'escurçar, sobretot per als ciutadans de la UE.»

– Participant d'Itàlia

Concretament, hi va haver queixes sobre la complicació dels tràmits burocràtics i també es van esmentar els costos de la traducció obligatòria dels documents. Els processos relacionats amb l'estat civil (casament, divorci, empadronament, naixement o nom) originaven especials dificultats. De fet, de vegades es demanaven documents que al país d'origen no s'emeten.

El reconeixement de titulació acadèmica també crea problemes, com també la doble imposició, la diferenciació entre estudiants nacionals i no nacionals (de la UE) per trobar allotjament i per accedir al finançament i a les beques.

Entre els que es traslladen entre països, només una minoria (12%) va informar de **comportaments discriminatoris** per raó de nacionalitat. Això coincideix amb **el que van expressar els participants quan se'ls va preguntar què pensaven dels nacionals d'altres Estats de la UE que venien al seu país**. La majoria en tenien una visió positiva: associaven la llibertat de circulació amb la **diversitat cultural** (70%), les **perspectives diferents** (56%), la **creació d'una identitat europea** (55%), el **coneixement mutu** (54%) i el **creixement econòmic** (44%). Alguns també suggerien que la mobilitat de la ciutadania a la UE **ajudava a resoldre desigualtats** en la població activa dels països de la UE i aportava **noves habilitats** i noves oportunitats **d'inversió**, mentre que d'altres associaven la llibertat de circulació amb el **creixement demogràfic** (27%). Menys d'un de cada cinc (18%) pensava que l'arribada de persones d'altres Estats membres de la UE creava problemes. El que els preocupava, bàsicament, era **compartir recursos limitats, com ara l'educació i la sanitat**.

«La mobilitat dels ciutadans de la UE pot aportar al mercat de treball experiència, coneixements i habilitats que poden ajudar les empreses a tirar endavant.»

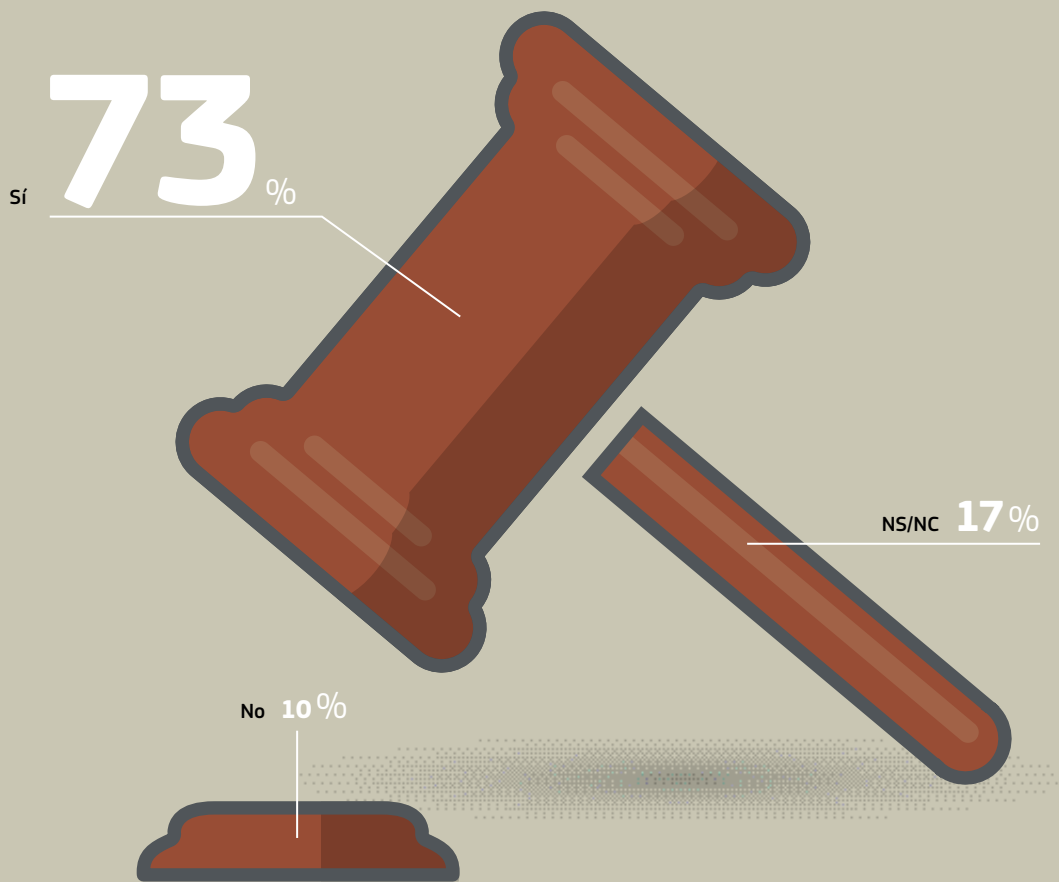
– Participant de Xipre

IDEES DELS CIUTADANS

Entre els suggeriments dels ciutadans, destaquen:

- Format unificat de documents europeus en qualsevol de les llengües oficials entre els Estats membres de la UE
- Carnet d'identitat comú per a la UE
- Millor assistència per als ciutadans al país d'acollida
- Formació de personal a les administracions locals
- Eina en línia per intercanviar bones pràctiques amb altres ciutadans
- Millor informació sobre qui contactar en cas de problemes

Els nens i els adults vulnerables acusats d'un delicte haurien de rebre protecció que seria aplicable a tots els Estats membres (per garantir un judici just)?

Els ciutadans com a persones

Un 2% dels participants informava que havia tingut **problemes per la custòdia dels fills** en un altre país de la UE; un 57% no n'havia tingut i una minoria significativa no va contestar la pregunta (41%). El problema normalment tenien a veure amb quina legislació s'havia d'aplicar quan els pares tenien diferents nacionalitats. Un altre tema és que alguns països de la UE no reconeixen certs estatus, com ara el de les parelles del mateix sexe.

«Joestic divorciat i tinc tres fills, però no hi ha legislació comuna per a la custòdia compartida. És terrible.»

– Participant d'Itàlia

«En cas de parelles de diferents nacionalitats, és molt complicat arribar a un acord, per la distància, les dificultats lingüístiques, l'elecció de la jurisdicció competent, etc.»

– Participant de França

Entorn del 73% de les persones **està d'acord a donar protecció als nens i als adults vulnerables** (per garantir un judici just) en tots els Estats membres. Entre els que no hi estaven d'acord, el principal argument era que totes les persones havien de tenir el mateix tracte; és a dir, els drets i la protecció havien d'estar a l'abast de tothom, no només d'un grup determinat. Altres persones pensaven que aquest tema havia de dependre de cada país.

«No només els nens i els adults vulnerables, tots els ciutadans de la UE!»

– Participant dels Països Baixos

«La majoria dels països de la UE ja deuen tenir aquestes garanties però, si no és el cas, caldria harmonitzar les bones pràctiques»

– Participant de Bulgària

Prop del 71% pensava que les persones que havien estat **víctimes d'un delicte** a la UE haurien de tenir accés a una **compensació financera** pels danys soferts, amb independència del país de residència. Però a l'hora de dir qui hauria de pagar, no hi ha quòrum entre l'Estat, la persona que ha comès el delicte o l'asseguradora privada.

«La gent hauria de tenir una assegurança per als problemes «normals», bé sigui a casa o en un altre país de la UE.»

– Participant del Regne Unit

«Sí, totes les víctimes haurien de tenir una compensació pels danys soferts, independentment de qui ha comès el crim.»

– Participant de Portugal

«Encara estem lluny d'una UE en què tots els Estats membres ofereixin prou protecció per als sospitosos i els acusats. Veiem centenars de casos cada any en què es nega a ciutadans de la UE l'accés a intèrprets o a assessorament jurídic o no se'ls informa sobre quins són els seus drets. Aquests drets són especialment importants quan ets en un país que no és el teu. [...] Esperem que la Comissió continuarà treballant amb el Parlament i el Consell per crear directives eficaces perquè les mesures complementàries reforcin els drets dels milers de persones que són arrestades cada any.»

– Organització

«Jo crec que tots els ciutadans han de rebre el mateix tracte en tots els Estats membres de la UE.»

– Participant de Grècia

IDEES DELS CIUTADANS

Mentre que la majoria està d'acord que les víctimes de delictes han de rebre el mateix tracte arreu de la Unió i que haurien de rebre una compensació, no hi ha consens sobre com fer-ho:

- alguns pensen que l'Estat ha de pagar la compensació; i
- altres diuen que, de la compensació, se n'ha de fer càrrec la persona que ha comès el delicte o, per a delictes menors, l'assegurança de la persona.

Heu tingut problemes per obrir un compte bancari en un altre país de la UE?

Sí **13%**

NS/NC **25%**

No **62%**

Els ciutadans com a consumidors

Gairebé un de cada quatre participants (24%) ha tingut problemes per comprar per Internet en un país de la UE que no és el seu. Per exemple, hi ha empreses que no volen fer enviaments a certs països de la UE o que no accepten bancs o targetes bancàries d'altres països. També passa que les despeses d'enviament són massa elevades i que hi ha problemes relacionats amb les garanties, pels costos implicats. També hi ha webs que demanen el telèfon o l'adreça amb un format concret, i això fa que les persones d'altres països no puguin completar els formularis.

«Molts webs no ofereixen l'opció d'enviar la mercaderia al meu país.»

– Participant de Portugal

«Per reservar un hotel amb un sistema de pagament segur i gaudir d'un descompte, haves de tenir un compte en un banc del país.»

– Participant de Bèlgica

Els diferents sistemes impositius nacionals també poden plantejar problemes per a les persones que volen comprar a altres països, especialment en un context comercial.

Un de cada deu enquestats ha tingut problemes per obrir un compte bancari en un altre país de la UE (13%), perquè els bancs demanaven documents i garanties que eren difícils i de vegades impossibles d'oferir per a les persones que acaben d'arribar al país. Aquest tema era especialment habitual entre els que havien residit en un altre país de la UE (22%).

Alguns bancs demanen que els clients potencials hagin residit en el país durant un temps concret o que presentin antecedents crediticis. Això planteja problemes per a les persones que necessiten un compte per comprar o fer gestions per a una propietat immobiliària, però no es volen empadronar com a residents del país en qüestió.

«Els bancs no reconeixen els ingressos en altres països, no accepten propietats en altres països com a garantia i no concedeixen crèdits per comprar propietats en altres països.»

– Participant de Polònia

«Si tens feina, no hi ha problema però, si no, és una mica més complicat. No hauria de ser així; qualsevol ciutadà hauria de tenir dret a tenir un compte bancari.»

– Participant de Grècia

La majoria dels participants (60%) no ha tingut problemes per **comprar propietats** immobiliàries, tot i que un percentatge significatiu no va contestar aquesta pregunta (37%). Una petita minoria (3%) va confirmar que s'havia trobat amb alguns obstacles. Alguns van dir que s'havien sentit discriminats per raó de la seva nacionalitat a l'hora de comprar propietats immobiliàries, sobretot als països mediterranis i de l'Europa de l'Est.

«És un problema no estar familiaritzat amb els procediments del país i trobar informació. [...] Els notaris que són necessaris en alguns països i en altres no; tipus de despeses i taxes; misteriosos formularis que cal signar, etc.»

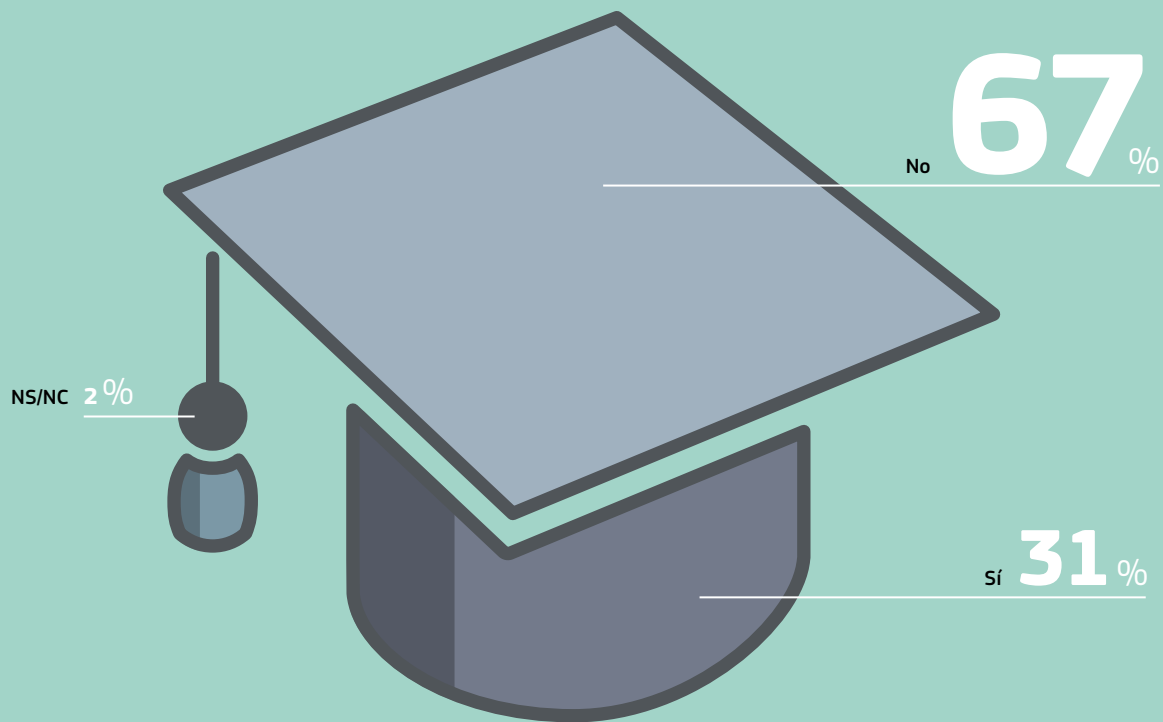
– Participant de Suècia

Un altre problema és la dificultat que et concedeixin una hipoteca al país de la UE on es troba la propietat si no es treballa ni es resideix en aquest país. Sovint els bancs es neguen a reconèixer els ingressos i beneficis rebuts en un altre país de la UE. També es poden tenir dificultats per obtenir una hipoteca si el bé està a l'estranger, i sovint els procediments són llargs, amb requisits poc clars i amb problemes de comunicació a causa de les diferents llengües implicades.

IDEES DELS CIUTADANS

- Millor informació i protecció per als consumidors que compren per Internet
- Millors condicions d'enviament quan es compra per Internet en un altre país de la UE
- Millor accés a compensacions mitjançant el procediment europeu per reclamacions lleus, tot augmentant-ne els límits
- Possibilitat d'ús de qualsevol targeta o compte bancaris de la UE per a les compres per Internet de la UE

Heu estudiat o esteu estudiant en un altre país de la UE?

Els ciutadans com a estudiants i professionals

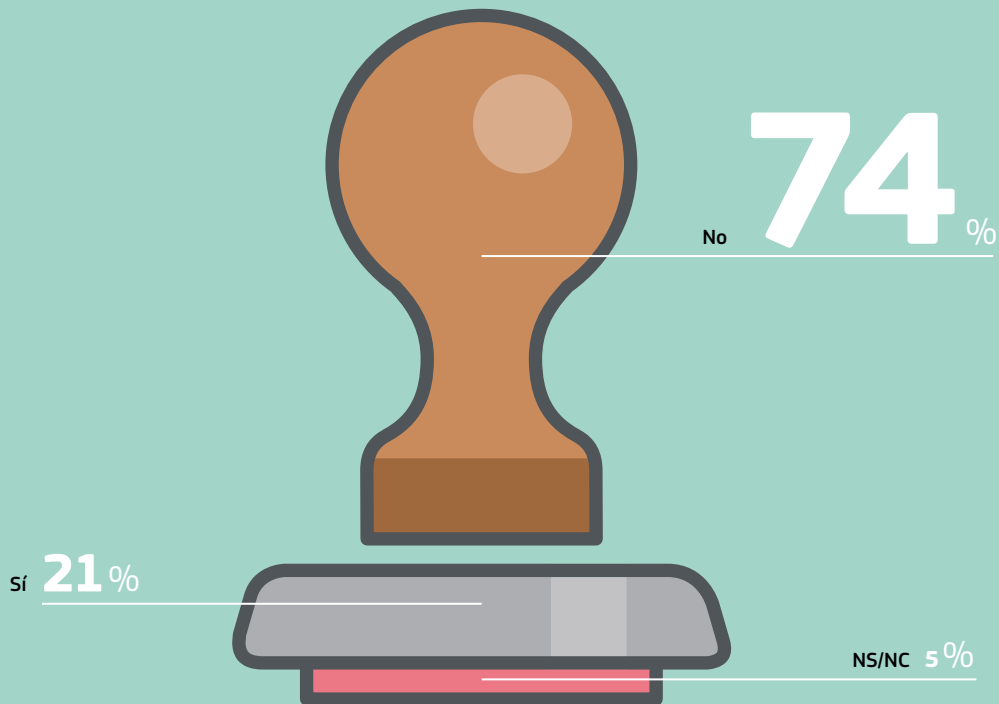
Gairebé un de cada tres participants estava estudiant o havia estudiat en un altre país de la UE (31%). La proporció era considerablement més elevada per a les dones (40%) que per als homes (25%). Prop de la meitat del jovent entre 18 i 30 anys havia fet estudis a l'estranger.

«Les dificultats per establir una bona comunicació entre les dues universitats (Roma i Estocolm) es van traduir en un mínim suport financer i problemes per seguir el pla d'estudis.»

– Participant d'Itàlia

Quan es pregunta als enquestats quin efecte tenia el fet que estudiants d'altres països s'afegissin al grup, la resposta més habitual era l'enriquiment cultural (74%), seguida a una certa distància pel multilingüisme (65%) i per les oportunitats superiors d'aprenentatge (39%). Només un 5% dels participants va dir que els estudiants d'altres països de la UE eren una font d'obstacles per a la seva formació (sobretot perquè havien de compartir els recursos amb més estudiants).

Heu tingut problemes per a la convalidació dels estudis?

Alguns argumentaven que hi havia molts avantatges quan un s'exposava a **diferents punts de vista**. Els intercanvis sovint es veien com una part important i inspiradora de la formació, que oferia una **experiència positiva** i **noves habilitats** (idiomes, obertura de ment, multiculturalisme), tant als estudiants que venien de fora com als que els acollien.

«Quan només tenim un punt de vista de la història, la geografia o del que passa al món, se'ns escapa un coneixement que podem obtenir si estem en contacte amb algú de l'estranger.»

– Participant d'Irlanda

«Ens deixen experimentar una part de la seva cultura, alhora que ells també entren en contacte amb la nostra.»

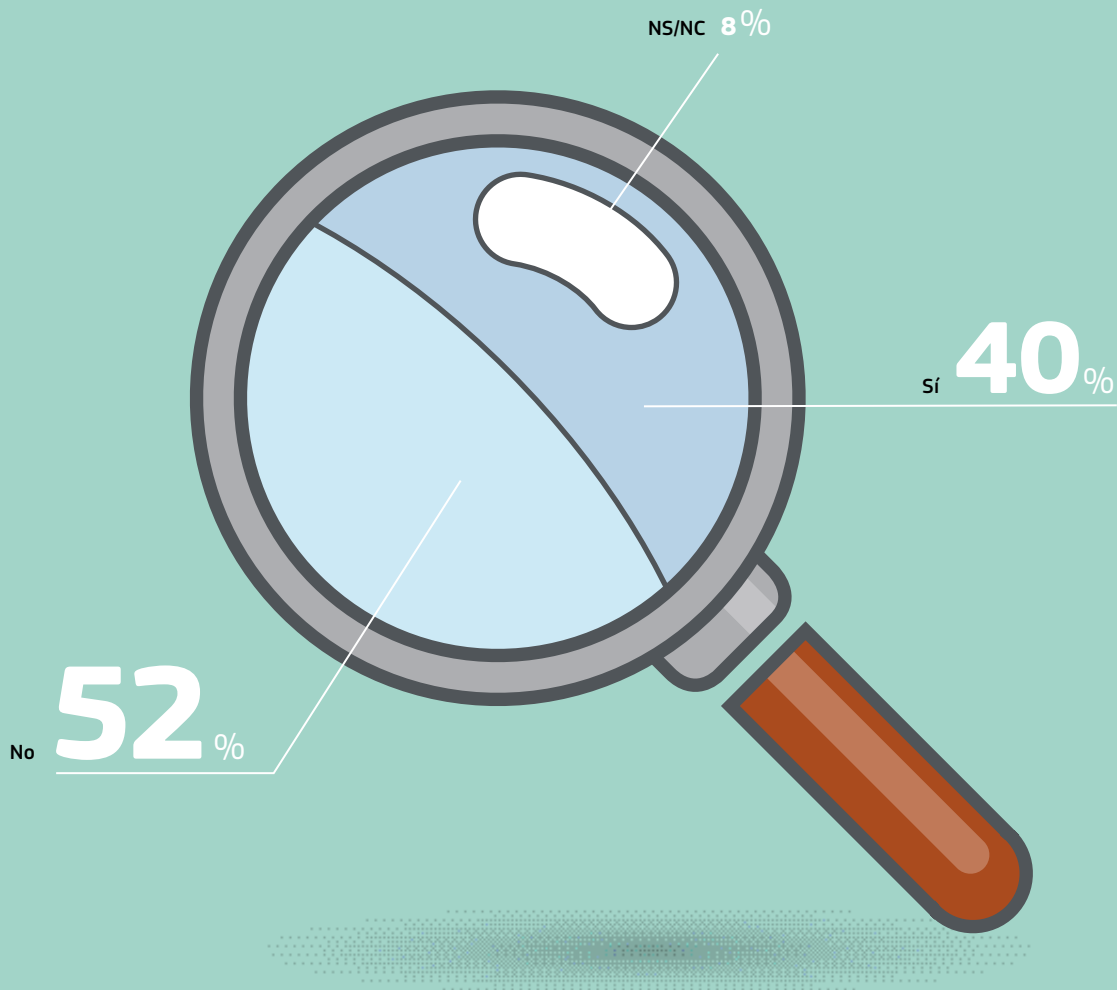
– Participant de Suècia

Prop d'una de cada cinc de les persones que estaven estudiant o que havien estudiat a l'estranger deia que havia tingut problemes per convalidar el període fet a fora (21%). Els principals problemes estaven relacionats amb la burocràcia (demanaven traduccions de documents oficials, per exemple) i amb terminis massa curts per presentar la documentació necessària.

«El termini per comunicar els crèdits fets a la meua universitat no coincidia amb la publicació de les notes a la universitat estrangera.»

– Participant d'Alemanya

Heu buscat feina en un altre país de la UE?

Una significativa proporció dels participants ha buscat feina en un país de la UE que no és el seu (40%), i gairebé un de cada quatre (24%) diu que ha tingut dificultats per trobar feina en el sector públic d'altres països de la UE. De vegades, és perquè no tenen la nacionalitat del país en qüestió o perquè no hi han viscut prou temps. Alguns acusen la falta d'informació i els opacs procediments de contractació.

«A les feines de l'Administració francesa s'accedeix per concurs, uns exàmens que tenen un fort component cultural, fet que afavoreix els nacionals i no necessàriament reflecteix la capacitat per fer la feina en qüestió.»

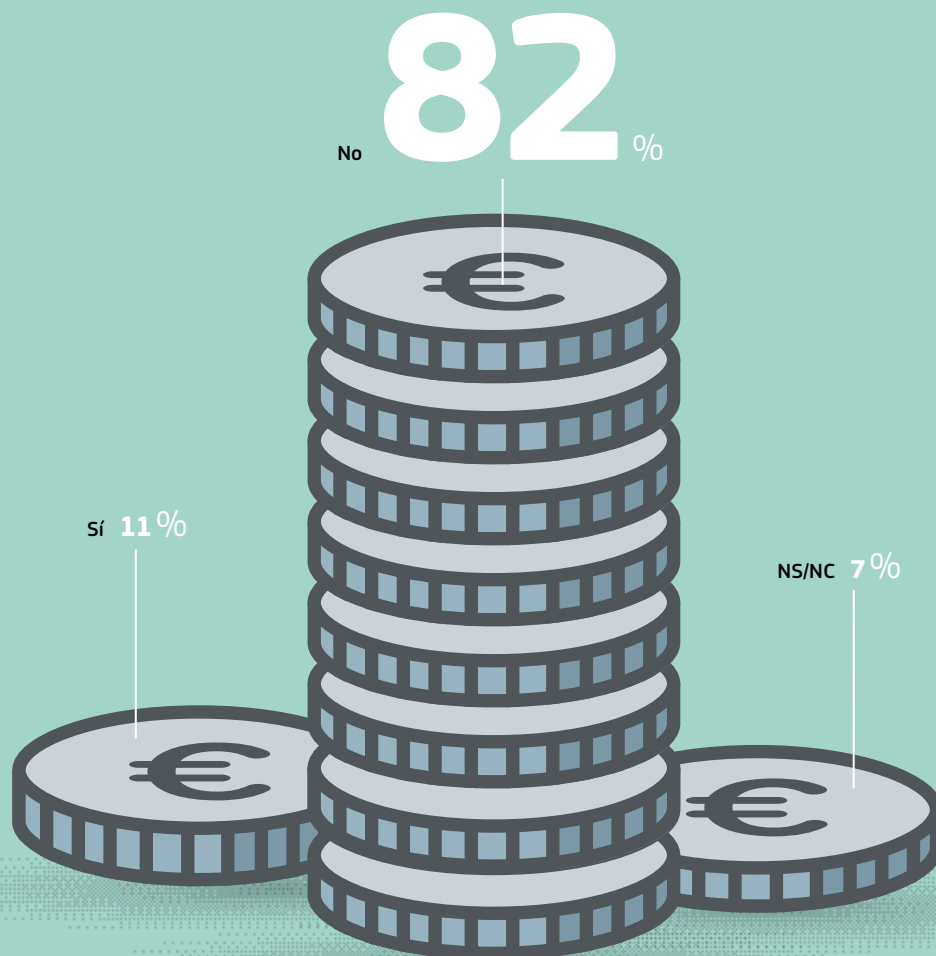
– Participant del Regne Unit.

« S'ha de pensar en la inversió per assistir a les entrevistes; coordinar la recerca de feina amb trobar escola i allotjament; que els nens s'adaptin a un altre idioma, etc.»

– Participant d'Espanya

La població entre 18 i 45 anys és més susceptible de buscar feina en un altre país de la UE (47%) si es compara amb les persones entre 46 i 65 (29%) o les que estan per sobre dels 65 (20%).

Rebíeu prestacions per desocupació del vostre país d'origen mentre buscàveu feina en un altre país de la Unió?

Més d'un terç pensava que les dificultats administratives podrien fer que descartessin buscar feina en un altre país (36%). Altres factors esmentats van ser:

- **la incertesa sobre com es calcularien els impostos** en els altres països de la Unió i en el seu país d'origen i quins efectes tindria en la seva situació econòmica;
- la barrera lingüística;
- les preocupacions sobre **diferències de sou** i el risc de tenir un sou més baix un cop retornats al país d'origen;
- l'accés a la seguretat social, i
- els amics, la família i les xarxes locals.

«Tenim un fill amb discapacitat, i no ho veig clar pel que fa a l'atenció sanitària i l'educació.»

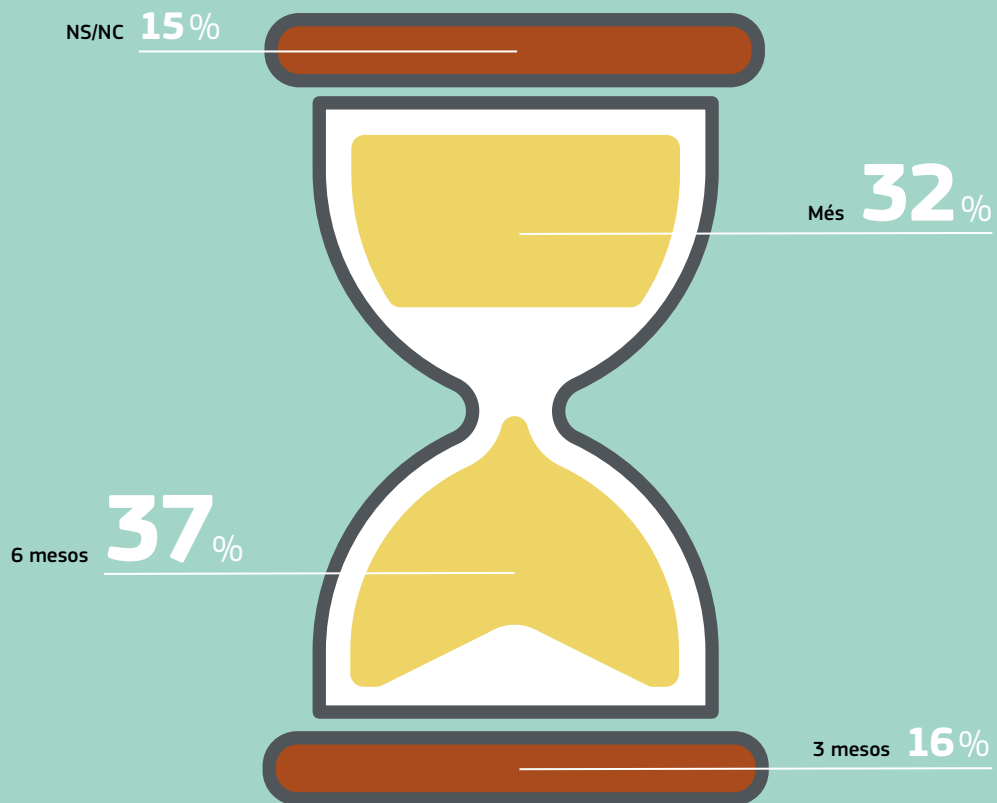
– Participant dels Països Baixos

Una mica més d'un de cada deu dels que van buscar feina a l'estranger rebien **prestacions per desocupació** del seu país d'origen (11%), però la majoria (82%) deien que no rebien cap ajut en aquest sentit.

«Jo rebia prestacions per desocupació a França, però vaig deixar de rebre'n quan vaig començar a buscar feina a Escòcia. No tenia cap mena de suport, ni aquí ni a l'estranger, com si no fos ciutadà d'enlloc. Va ser molt dur.»

– Participant de França

Durant quant de temps creieu que seria adequat rebre prestacions per desocupació del país d'origen?

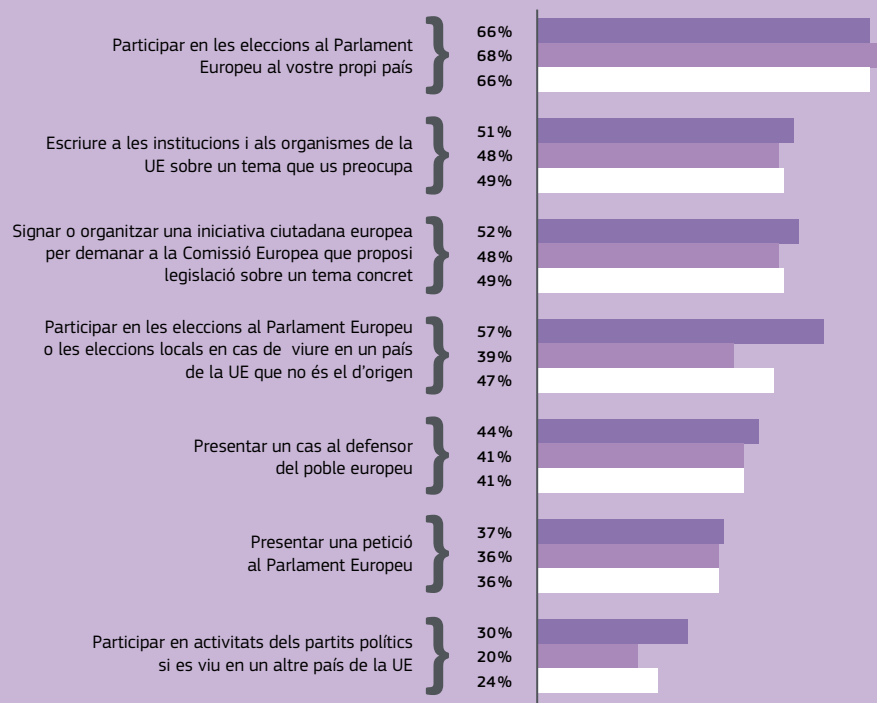

Alguns pensaven que era **injust haver pagat impostos en un país de la UE i després que se'ls neguessin els beneficis només pel fet que anaven a viure a un altre país**. Als que van estar buscant feina en un altre país se'ls va demanar durant quant de temps, al seu parer, havien de mantenir-se les prestacions per desocupació del seu país d'origen, i una mica més d'una tercera part dels enquestats van respondre que sis mesos era un període adequat (37%); una proporció similar (32%) pensava que s'havia d'allargar una mica més i una minoria va optar per tres mesos (16%).

«Jo al meu país no tenia feina. Vaig decidir marxar a l'estranger, a un altre país de la UE, perquè tenia l'atur. Malauradament, la prestació només era per a tres mesos si era a l'estranger, però vaig tenir sort i vaig trobar feina a temps.»

– Participant d'Espanya

La ciutadania de la UE us ofereix una sèrie de drets per fer sentir la vostra veu a la UE. Quin dels drets que us presentem a continuació és més probable que feu servir? Se'n pot triar un o més d'un:

Residents
 No residents
 Tothom

Els ciutadans i la democràcia

La majoria va dir que la principal via per expressar la seva opinió en temes relacionats amb la UE era participant a les eleccions al Parlament Europeu (66%).

Més de la meitat pensava que un programa polític que millorés el dia a dia dels ciutadans de la UE (58%) o que reforçés l'economia de la UE (52%) els motivaria a votar en les eleccions europees. Gairebé la meitat dels participants se sentirien motivats davant d'un programa per superar les disparitats socials de la UE (47%) i per un programa per donar més veu a la UE en l'àmbit internacional (46%). Un de cada quatre va dir que se sentiria motivat si un candidat interessant es presentés com a membre del Parlament Europeu o com a president de la Comissió Europea.

Per fer sentir la seva veu UE, els ciutadans recorrerien als mètodes següents:

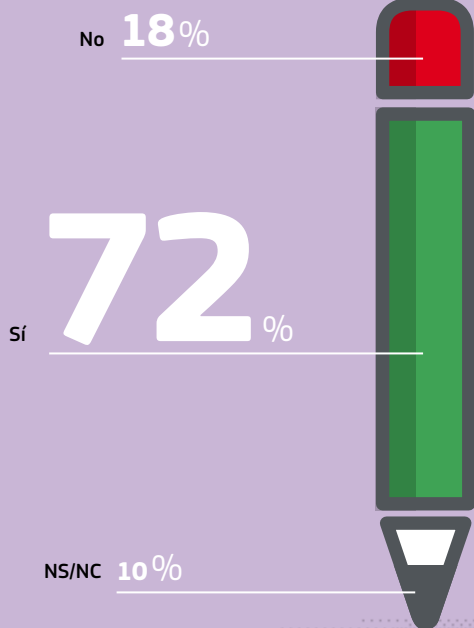
- Participar en les eleccions al Parlament Europeu en el seu país (66%)
- Signar o organitzar una **iniciativa ciutadana europea** per demanar a la Comissió Europea que proposi legislació sobre un tema concret (49%)
- **Escriure a les institucions i als organismes de la UE** sobre un tema que els preocupa (49%)
- Participar en les eleccions al Parlament Europeu o les eleccions locals en cas de viure en un país de la UE que no és el seu d'origen (47%).

També es van esmentar altres formes de participar a la UE:

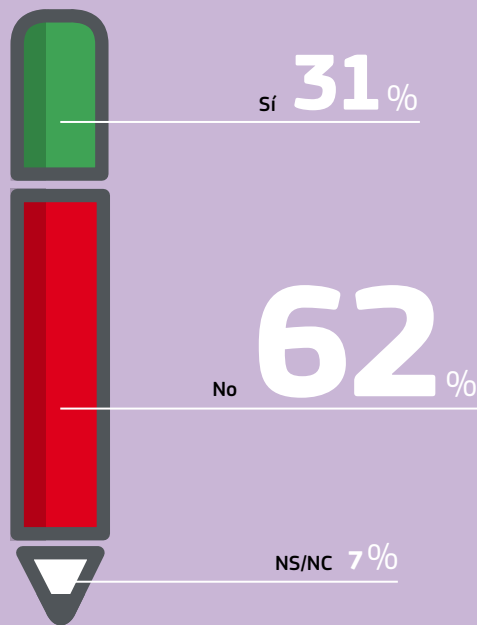
- Presentar un cas al **defensor del poble europeu** (41%)
- Fer una petició al **Parlament Europeu** (36%)
- Participar en **activitats dels partits polítics** mentre s'està en un altre país de la UE (24%).

Com es pot veure al gràfic, els ciutadans que estaven residint o havien residit en un altre país de la UE (*residents*) era més probable que contestessin que farien ús dels seus drets de participació a les eleccions del Parlament o a les eleccions locals en un altre país de la UE (57%) si es compara amb els que mai no havien viscut a l'estranger (*no residents*) (47%).

Si residíssi en un altre país de la UE, trobaríeu justificat tenir dret de vot en les eleccions nacionals del vostre país de residència?

Si residíssi en un altre país de la UE, trobaríeu justificat perdre el dret de vot en les eleccions nacionals del vostre país d'origen?

Una majoria pensava que havia de tenir garantit el dret de vot a les eleccions nacionals del país de residència a la UE (72%). El motiu era una millor integració, la no-discriminació entre els ciutadans de la UE i els drets democràtics de participar en la política nacional que té un impacte en les seves vides. Molts participants també pensaven que si no podien participar en el procés de representació política, tampoc no haurien de pagar impostos.

«La imposició i la representació són clau. Si pagues impostos en un país, has de poder votar els representants del Parlament d'aquest país. Si pagues impostos en dos països, doncs dret de vot en tots dos països.»

– Participant del Regne Unit

Més de sis de cada deu (62%) pensaven que no està justificat perdre el dret de vot a les eleccions nacionals del país d'origen només perquè resideixis en un altre país de la UE. Ara bé, una minoria significativa afirmava que podria estar justificat en certes circumstàncies (31%). Els homes i les persones que mai no havien residit a l'estranger era més probable que ho trobessin justificat, mentre que per a les persones que vivien fora de la UE, era menys probable. Alguns asseguraven que les persones que es traslladen a un altre país continuen afectades per moltes decisions preses en els seus països d'origen, com ara la legislació sobre imposició, pensions i seguretat social. A més, les comunicacions d'avui dia fan que sigui més fàcil mantenir-se al dia del que passa «a casa».

«Només estaria justificat si s'adquirís el dret a vot en el nou país de residència, i depèn del període de residència. Si no és superior a un any, jo crec que no estaria justificat perdre el dret a vot.»

– Participant d'Alemanya

Només una petita minoria dels enquestats havia tingut problemes pràctics per exercir els seu drets polítics com a ciutadans de la UE per raó de nacionalitat. Una majoria mai no havia tingut problemes (69%) i una mica menys d'un de cada quatre no va contestar (23%).

Les principals **barreres a la participació** democràtica esmentades eren les següents:

- **Pèrdua del drets de vot** en el país d'origen sense obtenir drets de vot al país de residència
- **Llargs procediments** per obtenir els documents necessaris per votar
- **Falta de coneixements del personal** de les administracions locals
- **Falta d'informació** en llengües diferents de la llengua local
- **Falta d'informació** sobre el dret a participar en les eleccions al Parlament Europeu si es resideix en un altre país de la UE.

Certs ciutadans de la UE que viuen fora de la Unió també van esmentar que era complicat participar a les eleccions europees perquè el seu país d'origen no havia posat en pràctica els mitjans tècnics necessaris.

IDEES DELS CIUTADANS

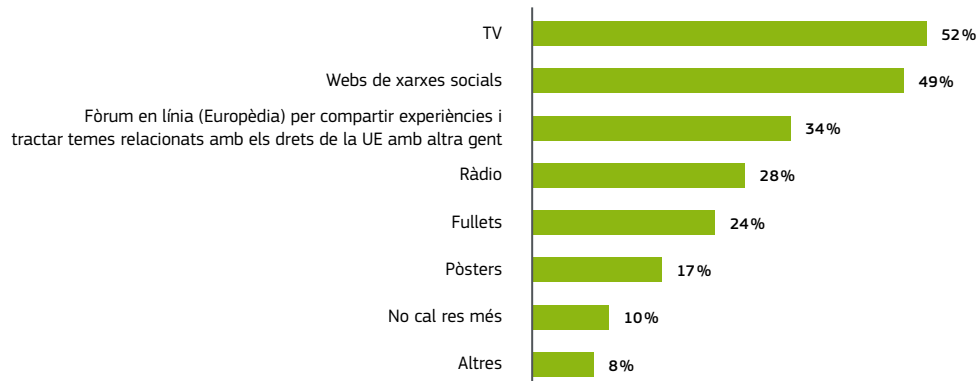
Van sortir diverses idees per superar les barreres per a la participació democràtica dels ciutadans:

- Eliminar les normes nacionals que prohibeixen el dret de vot dels ciutadans en el país d'origen quan resideixen a l'estranger
- Oferir més i millor informació sobre els drets electorals
- Desenvolupar el vot per Internet.

Informació i ajuda sobre els drets de la UE

Per obtenir la informació necessària sobre drets de la UE, prop de la meitat dels enquestats recorrerien a la televisió (52%) i als webs de les xarxes socials (49%). Aquí apareixen algunes diferències per nacionalitats. En 13 països de la UE es va donar preferència a la televisió, des de Luxemburg (42%) fins a Malta (64%). En canvi, les xarxes socials eren la primera opció en 13 Estats membres més, des del Regne Unit (34%) fins a Grècia (68%). Prop del 34% es va mostrar a favor de la idea de crear un fòrum en línia (Europèdia) per compartir experiències i tractar temes relacionats amb els drets de la UE amb altra gent. Una minoria significativa va esmentar la ràdio (28%) i els fullets (24%); menys d'una cinquena part deia que preferia els pòsters (17%), i una de cada deu persones va dir que no li calia més informació (10%).

La Comissió Europea té un web amb informació sobre els drets i les normes i procediments nacionals que us ajudarà a fer ús dels vostres drets a escala europea: <http://europa.eu/youreurope/> De quina altra forma us agradaria rebre la informació necessària sobre els vostres drets com a ciutadans de la UE?

Més de sis de cada deu trobaven que era bona idea tenir un lloc en línia per saber si calia resoldre un problema en l'àmbit local, nacional o europeu (63%). La meitat estaven a favor d'un punt local nacional reforçat que pogués ajudar els ciutadans quan arribessin a un país de la UE (50%). Quan se'ls va preguntar sobre els serveis d'assistència existents de la UE (com ara SOLVIT, els centres de contacte Europe Direct i el servei d'orientació <http://europa.eu/youreurope/>), molts no sabien ni que existien. També es va esmentar la falta de resposta quan s'enviaven preguntes o queixes a aquests organismes. Alguns participants deien que se sentien perduts quan tenien un problema relacionat amb legislació de la UE i no sabien si s'havien d'adreçar a l'administració local, a la central o a les institucions de la UE.

«La premsa hauria de publicar més informació sobre els drets dels ciutadans de la UE, i hauria d'anar fent actualitzacions de la feina feta a la UE.»

– Participant d'Espanya

«Un diari de la UE seria genial.»

– Participant d'Àustria

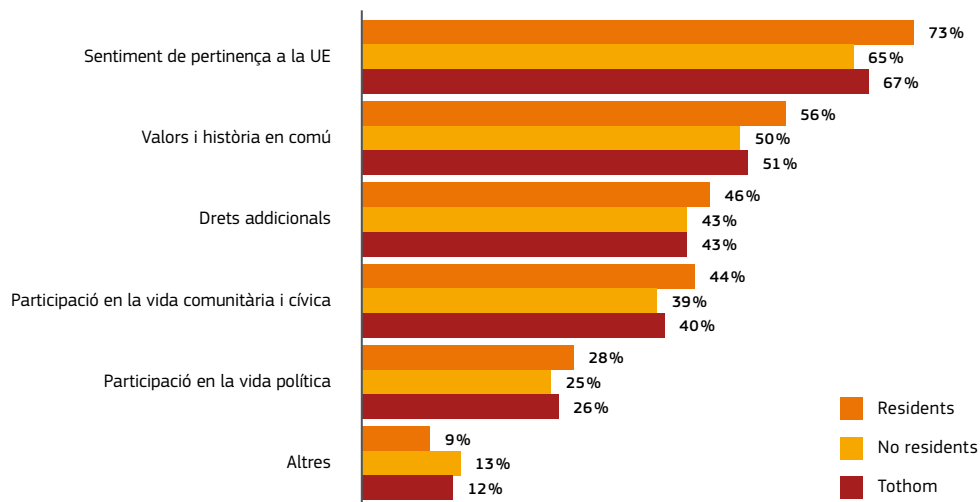
«La creació d'oficines d'assessorament als ciutadans en les ciutats europees mitjanes i grans seria beneficiós i faria que el sistema jurídic i administratiu europeu s'apropés als ciutadans.»

– Participant de Romania

La ciutadania europea i el futur de la UE

Per a gairebé set de cada deu participants de la consulta, ciutadania de la UE significa sobretot un sentiment de pertinença a la Unió Europea (67%) però, de nou, hi ha diferències regionals: un 79% dels grecs pensaven així però només un 39% dels txecs feien aquesta associació. Lleugerament més de la meitat dels participants associaven la ciutadania de la UE amb uns valors i una història en comú (51%). Tornem a veure aquí considerables variacions nacionals, que van des dels austríacs, francesos i romanesos (64% en tots els casos) fins als suecs (31%). També s'esmentaven amb freqüència els drets addicionals (43%), la participació en la vida comunitària i cívica (40%) i la participació en la vida política (26%).

Quin significat li veieu al terme ciutadania de la UE? L'associaríeu amb (una o més coses):

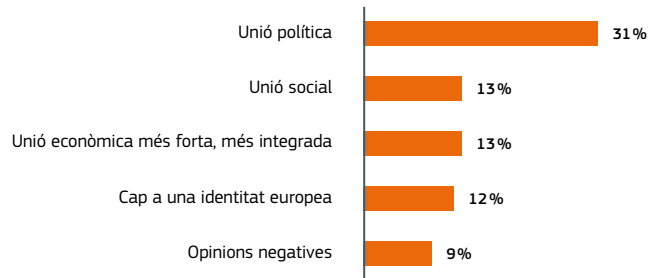

En la darrera pregunta, els enquestats havien d'escriure amb les seves paraules **com els agradaria que la UE avancés en el futur immediat i en quina mena d'UE els agradaria viure l'any 2020.**

Els principals temes tractats pels participants van ser els avenços en la **integració política i econòmica**, el foment de la unió social amb polítiques socials comunes, la **lluita contra la discriminació i les desigualtats**, i la construcció d'una **Unió caracteritzada per la prosperitat**. Molts organismes van fer èmfasi en la importància de la **ciutadania de la UE** i la necessitat d'**incrementar la conscienciació i l'aplicació de drets específics**.

Dels participants que descrivien en les seves paraules com voldrien que avancés la UE en el futur immediat i com seria l'any 2020, un terç (31%, 3.286 respostes) preveien la **unió política de la UE**. Més d'un de cada deu va escriure sobre la **UE com a unió social** (13%, 1.360 respostes) i sobre una **unió econòmica més integrada, més forta** (13%, 1.333 respostes). Es van posar sobre la taula diverses idees, com ara el reforç de la **identitat europea, els drets de la UE i l'èmfasi en la ciutadania** (12%, 1.227 respostes). Menys d'un de cada deu va fer comentaris negatius sobre la Unió Europea (9%, 929 respostes), com ara que es volia que els països de la Unió Europea tornessin a la simple cooperació intergovernamental.

Principals temes que van sortir:

«Tenir els mateixos drets en diferents països i tenir clars quins són els teus drets en cada país de la UE. Això facilita les coses enormement.»

– Participant d'Espanya

«Més drets i responsabilitats.»

– Participant de Lituània

«L'oportunitat de tenir influència en l'escena internacional i liderar, mitjançant l'exemple, la política climàtica. El multiculturalisme i l'oportunitat d'aprendre diferents llengües i intercanviar opinions.»

– Participant de Finlàndia

«Valors i drets en comú.»

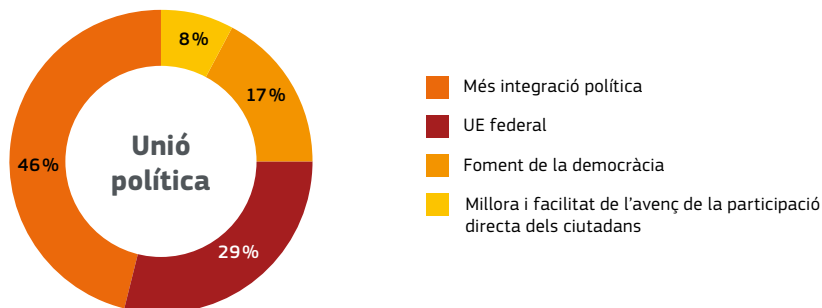
– Participant de Bèlgica

«Nosaltres oferim un suport actiu, juntament amb altres organitzacions de la societat civil, al nou instrument de la iniciativa ciutadana europea per aportar idees noves a la política europea, perquè el procés democràtic europeu sigui una realitat..»

– Organització

Altres idees esmentades pels participants dins del títol d'unió política van ser la **integració política** (46%), la **unió federal** (29%), el **foment de la democràcia** (17%) i la **participació directa dels ciutadans** (8%).

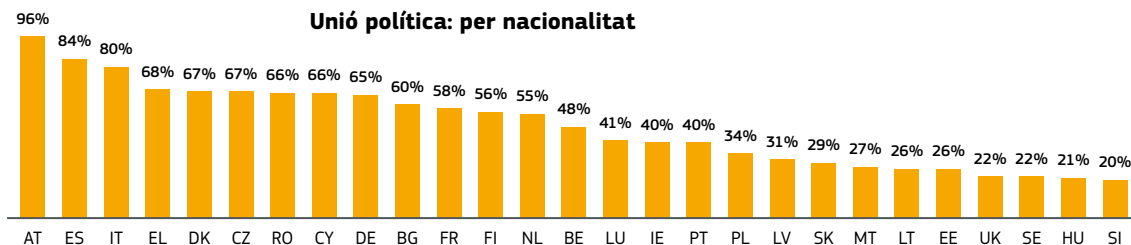
Distribució dels subtemes dins de la unió política:

«Abans que em mori, m'agradaria veure els Estats Units d'Europa.»
– Participant de Xipre

Hi va haver algunes variacions en relació amb la nacionalitat entre els que consideraven que la unió política era la manera de tirar endavant. Els enquestats que semblaven més a favor de la integració política eren els austríacs (96%), els espanyols (84%) i els italians (80%). Els menys favorables van ser els britànics i els suecs (22%), els hongaresos (21%) i els eslovens (20%).

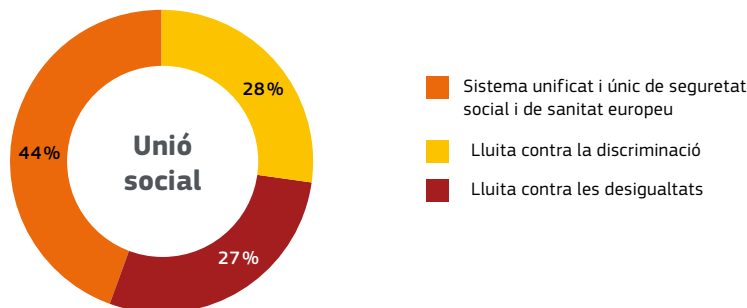
Unió política: per nacionalitat

AT: Àustria - ES: Espanya - IT: Itàlia - EL: Grècia - DK: Dinamarca - CZ: República Txeca - RO: Romania - CY: Xipre - DE: Alemanya - BG: Bulgària - FR: França - FI: Finlàndia - NL: Països Baixos - BE: Bèlgica - LU: Luxemburg - IE: Irlanda - PT: Portugal - PL: Polònia - LV: Letònia - SK: Eslovàquia - MT: Malta - LT: Lituània - EE: Estònia - UK: Regne Unit - SE: Suècia - HU: Hongria - SI: Eslovènia

Distribució dels subtemes dins de la unió social:

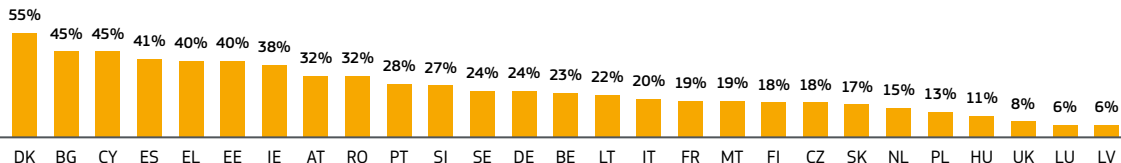
«L'any 2020 m'agradaria viure en una UE que estigui més harmonitzada en termes de procediments administratius i que sigui més coherent sobretot pel que fa als serveis sanitaris i al reconeixement dels títols i la qualificació professional.»

– Participant de Bulgària

Els suggeriments dels ciutadans en el tema de la unió social incloïen crides a un **sistema unificat i únic de seguretat social i de sanitat europeu** (44%), la lluita contra la discriminació i/o la lluita contra les desigualtats (28 i 27% respectivament).

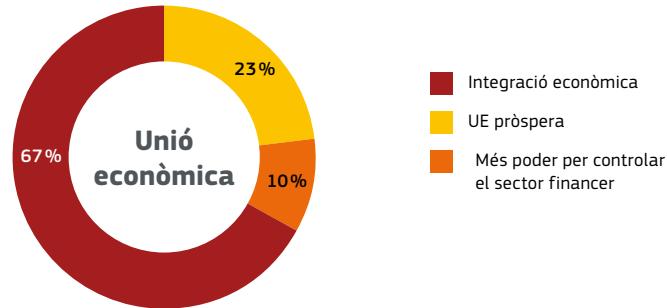
El suport a la unió social era particularment clar en les respostes dels danesos (55%), búlgars i xipriotes (45%), i especialment feble entre els nacionals del RU (8%), Luxemburg i Letònia (6%).

Unió social per nacionalitat:

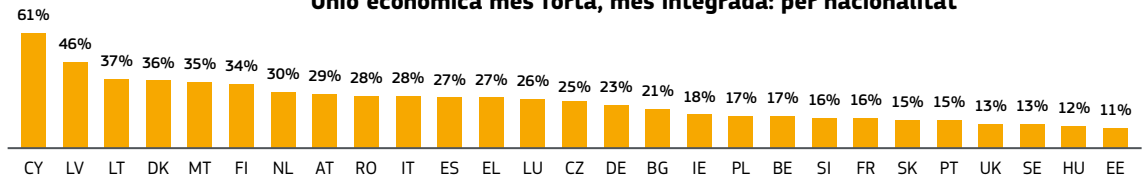
Una majoria absoluta dels participants que escrivien sobre una UE més forta demanava la **integració econòmica** (67%), la creació d'una unió econòmica i financera única amb transferència de sobirania a Europa. Alguns es van centrar en una **unió financera** estable i forta que basaria les seves pràctiques en polítiques del **desenvolupament sostenible**, **valors democràtics** i esforços per al **benestar dels ciutadans** (23%), mentre que un de cada deu voldria veure més poder delegat en la UE per **controlar el sector financer** (10%).

Distribució dels subtemes emmarcats dins de la unió econòmica més forta, més integrada:

El suport a una unió econòmica més forta, més integrada va ser especialment important a Xipre (61%), Letònia (46%), Lituània (37%) i Dinamarca (36%), i el suport més feble el trobem entre els ciutadans del RU i de Suècia (13%), Hongria (12%) i Estònia (menys de l'11%).

Unió econòmica més forta, més integrada: per nacionalitat

«La ciutadania de la UE hauria de ser una condició fonamental real dels nacionals dels Estats membres.»

– Participant de Polònia

«Hi ha una clara necessitat d'emprendre accions i definir un marc polític seriós i compromès per al creixement econòmic.»

– Participant de Portugal

«Valors comuns en relació amb la justícia. Lliure comerç entre els països però limitació de la globalització per protegir el medi ambient. Els productes no haurien de viatjar arreu del món en el procés de fabricació. És perjudicial en molts sentits.»

– Participant del Regne Unit

«Els ciutadans haurien de tenir el poder d'escollir directament el president de la Comissió [...]»

– Participant d'Espanya

«Una UE més democràtica i una Comissió Europea elegida per sufragi directe. Integració fiscal i suport polític. Més mobilitat de drets socials i foment de la mobilitat laboral. Menys "burocràcia" en tots els sentits, menys restriccions. Una batalla clara contra el crim organitzat, per mitjà de l'harmonització de les polítiques penals i el reforç organitzatiu de les institucions existents (Eurojust, Europol, Frontex, CEPOL).»

– Participant de Bèlgica

DIÀLEGS AMB ELS CIUTADANS

Debat sobre el futur d'Europa

*La vicepresidenta
de la Comissió Europea,
Viviane Reding,
du a terme els diàlegs amb els
ciutadans arreu d'Europa.*

*La ciutadania de la UE ha de ser
«més que un concepte», ens diu.
«Ha de ser una realitat
per als nostres 500 milions de
ciutadans».*

*I «mentre construïm la nostra nova
casa europea, necessitem que els
ciutadans estiguin amb nosaltres».*

Dins l'ampli **Debat sobre el futur d'Europa**, la Comissió Europea està mantenint **diàlegs amb els ciutadans arreu de la UE i també per Internet**. La vicepresidenta de la Comissió Europea, Viviane Reding, també comissària de Justícia, Drets Fonamentals i Ciutadania, i molts altres membres de la Comissió es desplacen a diferents ciutats de la Unió, grans i petites, per escoltar el que preocupa els ciutadans.

Els diàlegs són fòrums oberts amb 200-500 ciutadans i ciutadanes de totes les professions i condicions socials. En moltes ocasions, l'Administració nacional o regional també hi participa, així com els parlamentaris.

Tot i que aquests diàlegs no estan pensats per substituir les consultes formals i els processos de presa de decisions, sí que volen crear un **espai públic europeu** genuí en què els ciutadans puguin compartir les idees sobre ciutadania de la UE i el futur de la UE.

Primeres idees

Els primers tres diàlegs es van dur a terme a Cadis (Espanya, 27 de setembre de 2012), Graz (Àustria, 5 de novembre de 2012) i Berlín (Alemanya, 10 de novembre de 2012); a més de les nombroses idees que van sorgir, se'n va extreure una informació molt valuosa del que pensaven els ciutadans sobre els **drets europeus, les polítiques i la governança**.

La crisi econòmica va estar molt present en aquests diàlegs. El ciutadans van compartir la seva preocupació sobre l'impacte directe en les empreses i les persones, i en especial en els joves. Molts van destacar la responsabilitat dels **bancs** i van demanar una supervisió més estricta, així com una contribució financera del sector per aconseguir la recuperació. Alhora, hi va haver un suport unànime al fet que invertir més en **educació i recerca** és essencial per al creixement sostenible. Els participants van fer èmfasi en la necessitat que la UE actués més per fomentar l'ocupació, sobretot per facilitar la **mobilitat dels treballadors i els estudiants dintre de la Unió Europea**.

Els assistents també van assenyalar algunes àrees en què veuen que cal treballar a escala de la UE per reforçar els **drets** que tenen com a ciutadans de la UE en el dia a dia. Els temes en aquest cas eren la **llibertat de circulació, els drets electorals, la iniciativa ciutadana europea, la situació de les persones vulnerables, la diversitat lingüística i la igualtat de gènere**.

Idees concretes sorgides d'aquests debats (entre d'altres):

- **Carnet d'identitat europeu** per evitar problemes administratius quan es viu en un altre Estat membre
- Mesures per ajudar la **gent amb discapacitats** a superar les diferents dificultats a què s'enfronten
- Passos per solucionar els problemes **d'imposició** que apareixen amb les situacions transfrontereres

Aquests diàlegs amb els ciutadans també van confirmar la **necessitat d'informar millor sobre els drets de la UE**. La gent vol més informació sobre quins són els seus drets però també sobre com fer-los valer en la pràctica, i a qui recórrer quan creuen que no s'estan respectant els seus drets.

Debat amb els ciutadans a Cadis: Com poden Espanya i la UE sortir de la crisi econòmica?

Laszlo Andor, comissari de Treball, Assumptes Socials i Integració, en el diàleg amb els ciutadans a Nàpols (Itàlia).

Dagmar Roth-Behrendt, parlamentari europeu amb la vicepresidenta de la Comissió, Reding, en el diàleg amb els ciutadans de Berlín.

Un altre tema recurrent va ser la **participació dels ciutadans de la UE en la vida democràtica de la UE**. El debat s'ha centrat a com combatre l'apatia política i promoure la inclusió completa de la ciutadania que viu en un altre país de la UE. En aquest sentit, es va fer una crida per al dret de vot en les eleccions nacionals.

Els diàlegs amb els ciutadans van confirmar la necessitat d'espais públics en què es tracti el futur d'Europa. Els participants van iniciar debats importants sobre el futur del projecte europeu. En concret, van demanar **més transparència en el procés de presa de decisions de la UE i la promoció d'una identitat europea més potent**. La ciutadania europea per a la unió política ha de ser el que l'euro ha estat per a la unió monetària. Es va destacar que, de cara a les eleccions del 2014, **el nomenament de candidats a la Presidència de la Comissió per part dels partits polítics europeus** ja era un pas endavant cap a una unió política amb institucions més democràtiques. Els participants també van tractar objectius a llarg termini, com ara una Europa més federal, i van demanar un president de la Comissió elegit per sufragi directe i un Parlament Europeu amb més poder legislatiu.

Es poden veure els diàlegs amb els ciutadans al web [Debat sobre el futur d'Europa: <http://ec.europa.eu/european-debate>](http://ec.europa.eu/european-debate) La Comissió s'inspirarà en aquests debats per elaborar les seves polítiques.

«Com podem arribar als ciutadans que no fan servir el seu dret de llibertat de circulació i que senten que no els afecten les iniciatives de la UE?»

– Participant d'Àustria, Graz

«No volem una UE a dues velocitats. Volem estar a la UE al mateix nivell.»

– Participant d'Espanya, Cadis

«Hi haurien d'haver més diàlegs amb els ciutadans com aquest?»

92,1% per al sí; 7,9% per al no.

– Participants en l'enquesta. Berlín, Alemanya

L'Any Europeu de la Ciutadania aspira a:

- Sensibilitzar la ciutadania pel que fa als drets de la UE i sobretot als drets de circulació i residència arreu de la Unió Europea
- Sensibilitzar la ciutadania sobre quin profit pot treure dels drets i les polítiques de la UE
- Promoure la participació activa en l'elaboració de polítiques de la UE
- Fomentar un ampli debat sobre l'impacte i el potencial dels drets de la UE, especialment sobre el dret a la lliure circulació dels ciutadans de la UE i del desenvolupament de la UE en general

**Per participar-hi,
visiteu el web
de l'Any Europeu
de la Ciutadania:**

<http://europa.eu/citizens-2013>

